

**ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ/ ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΕ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΞΥΛΕΙΑΣ/ ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ**

Βλαπτικοί παράγοντες	A/A	Πηγές κινδύνου	Ανάγκες παρεμβάσεων (παραδείγματα)
ΑΤΥΧΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ			
ΕΜΜΕΣΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ			
Διαμόρφωση χώρου (ύψος, εμβαδόν, κλπ.)	1	Κίνδυνος τραυματισμού λόγω ακαταλληλότητας διαμόρφωσης χώρων εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας ανάλογα με την εγκατεστημένη ισχύ, το είδος του εξοπλισμού και τη διαμόρφωση του επαγγελματικού χώρου των εργασιών.
Λειτουργικότητα/ εργονομία (δάπεδα, εμπόδια, διάδρομοι, σκάλες, κλπ.)	2	Κίνδυνος τραυματισμού λόγω σταθερών εμποδίων	<ul style="list-style-type: none"> Διάδρομοι και χώροι εργασίας χωρίς εμπόδια. Κατάλληλη σήμανση. Προστατευτική επικάλυψη των επικίνδυνων σημείων.
		Κίνδυνος τραυματισμού λόγω μεγάλης πυκνότητας εργαζομένων και οχημάτων στο χώρο εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Διαμόρφωση του χώρου εργασίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας και πρακτικής (π.χ. ανοίγματα και προσπελασιμότητα διαδρόμων, κατάλληλες σκάλες και πατάκια, κλπ.). Χωροθέτηση εξοπλισμού και θέσεων εργασίας λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια και υγιεινή της εργασίας.
Πρόσβαση/ εκκένωση (έξοδοι κινδύνου, φωτισμός κινδύνου, κλπ.)	3	Κίνδυνος τραυματισμού κατά την εκκένωση του χώρου εργασίας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης	<ul style="list-style-type: none"> Έξοδοι κινδύνου κατάλληλες, προσπελάσιμες και ελεύθερες. Κατάλληλη σήμανση οδού διαφυγής και εξόδων κινδύνου, φωτισμός ασφαλείας. Κατάλληλη ειδοποίηση και σαφείς οδηγίες εκκένωσης. Διενέργεια ασκήσεων εκκένωσης.
Φωτισμός	4	Ανεπαρκής φωτισμός ανάλογα με τη φύση της εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Φυσικός φωτισμός κατά το δυνατόν. Τοπική ενίσχυση φωτισμού σύμφωνα με τα ελάχιστα όρια ανάλογα με τη φύση της εργασίας και τις οπτικές ανάγκες του εργαζόμενου.
Θερμοκρασία	5	Κίνδυνος θερμικής καταπόνησης π.χ. σε κλειστούς χώρους και υπαίθριες εργασίες κατά τους καλοκαιρινούς μήνες	<ul style="list-style-type: none"> Μέτρα διατήρησης κλίματος σε κλειστούς χώρους (κλιματισμός, εξαερισμός, κλπ.) Ελαφρύς ρουχισμός. Χορήγηση πόσιμου δροσερού νερού (10° - 15°C). Διαμόρφωση – επιλογή σκιερών μέρους για τα διαλείμματα. Κατασκευή στεγάστρων, όπου είναι δυνατόν, για την εκτέλεση εξωτερικών εργασιών. Χορήγηση – χρήση κατάλληλου καλύμματος κεφαλής. Προγραμματισμός των εργασιών ώστε οι κοπιαστικότερες να γίνονται στις ώρες που η θερμοκρασία είναι χαμηλότερη.
	Χαμηλότερη από την κανονική	6	Κίνδυνος έκθεσης σε ψυχρό περιβάλλον κατά την εργασία σε υπαίθριο χώρο
ΑΜΕΣΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ			
ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
Πτώσεις από			
Ύψος	7	Εργασία ή κίνηση σε ύψος	<ul style="list-style-type: none"> Κλίμακες σε καλή κατάσταση. Προστατευτικά κιγκλιδώματα. Ιμάντες ασφαλείας όταν εκτελούνται εργασίες σε ύψος. Ειδικά μέτρα κατά περίπτωση (ύψος μικρότερο ή μεγαλύτερο από 2 μέτρα).

			Κίνδυνος πτώσης από φορητή σκάλα	<ul style="list-style-type: none"> • Η σκάλα να βρίσκεται σε καλή κατάσταση. • Κατάλληλο μέγεθος σκάλας ανάλογα με το ύψος της εργασίας. • Η βάση της σκάλας να είναι κατάλληλα στερεωμένη, στην αντίθετη περίπτωση να συγκρατείται από κάποιο άτομο. • Δέσιμο της σκάλας στο επάνω μέρος για την αποφυγή ανατροπής της. • Μην ανεβαίνετε στα τελευταία σκαλοπάτια. • Το σώμα πρέπει να είναι στραμμένο προς τα σκαλοπάτια. • Καθαρά υποδήματα εργασίας από λάδια, λάσπες, κλπ. • Μη μεταφέρετε το κέντρο βάρους του σώματος έξω από τα ρέλια της σκάλας. • Απαγορεύεται το ανέβασμα της σκάλας ταυτόχρονα από 2 άτομα. • Τοποθέτηση των εργαλείων χειρός σε ειδική θήκη κατά την αναρρίχηση - τα χέρια πρέπει να είναι ελεύθερα. • Αποφυγή άσκησης μεγάλης πίεσης με τα πόδια στη σκάλα κατά τη διάρκεια εργασίας σε αυτή. • Αποφυγή απότομων κινήσεων. • Σωστή απόσταση τοποθέτησης σκάλας: απόσταση από τοίχο στήριξης προς ύψος σκάλας 1:4.
	Ίδιο επίπεδο/ ανισόπεδη επιφάνεια	8	Κίνδυνος ολισθήματος από το πριονίδι	<ul style="list-style-type: none"> • Καθαρισμός του χώρου γύρω από τη μηχανή. • Κατάλληλα αντιολισθητικά υποδήματα εργασίας.
	Κεκλιμένο επίπεδο/ ράμπα ή σκάλα	9	Εργασία ή κίνηση σε κεκλιμένο επίπεδο/ ράμπα ή σκαλοπάτια	<ul style="list-style-type: none"> • Προστατευτικά κιγκλιδώματα. • Αντιολισθητικές επιφάνειες. • Κατάλληλη γεωμετρία/ κλίση κεκλιμένου επιπέδου και σκάλας. • Ειδικά μέτρα κατά περίπτωση.
Χτύπημα από	Κινούμενο όχημα/ μη σταθερό μηχάνημα	10	Κίνδυνος τραυματισμού (χτύπημα ή πάτημα) από κινούμενο όχημα (πχ κλαρκ) ή κινούμενο μηχάνημα (πχ γερανός)	<ul style="list-style-type: none"> • Σήμανση και διαγράμμιση οδών κυκλοφορίας των κινούμενων οχημάτων με άσπρη ή κίτρινη γραμμή, ιδιαίτερα στο χώρο παραγωγής και διέλευσης εργαζομένων. • Χρήση των κινούμενων οχημάτων/ μηχανημάτων μόνο από εκπαιδευμένο προσωπικό. • Ηχητική και φωτεινή σήμανση όταν το κινούμενο όχημα/μηχάνημα είναι σε λειτουργία. • Τήρηση κανόνων οδήγησης/λειτουργίας. • Τήρηση κανόνων ασφάλειας και μεταφοράς φορτίων με κινούμενο όχημα/μηχάνημα. • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (κράνος, ενισχυμένα υποδήματα, κλπ.).
	Πτώση/ κατάρρευση αντικειμένου ή ατόμου λόγω βαρύτητας	11	Κίνδυνος τραυματισμού από πτώση εργαλείων και υλικών ή ατόμου	<ul style="list-style-type: none"> • Ασφαλής τοποθέτηση και στερέωση εργαλείων και υλικών (ράφια, ερμάρια, εργαλειοθήκες, κλπ.). • Κατάλληλα μέτρα για εργασίες σε ύψος (συστήματα προστασίας από πτώση, σήμανση και οριοθέτηση του υποκείμενου χώρου και απαγόρευση διέλευσης σε αυτόν, κλπ.). • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (κράνος, ενισχυμένα υποδήματα, κλπ.).
	Κίνδυνος τραυματισμού από πτώση τεμαχίων (διακίνησή για πακετάρισμα)		Κίνδυνος τραυματισμού από πτώση φορτίων από ανυψωτικό εξοπλισμό	<ul style="list-style-type: none"> • Ασφαλές στοίβαγμα, στερέωση, πακετάρισμα, κλπ. • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (κράνος, γάντια εργασίας, ενισχυμένα υποδήματα).
				<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλου ανυψωτικού μηχανήματος και εξοπλισμού πρόσδεσης/ανάρτησης ανάλογα με το φορτίο. • Χρήση εξοπλισμού μόνο από εκπαιδευμένο προσωπικό. • Χρήση κράνους στο χώρο κίνησης της γερανογέφυρας. • Άμεση επιδιόρθωση βλαβών. • Συστηματική συντήρηση και έλεγχος εξοπλισμού. Επιθεώρηση και πιστοποίηση βάση νομοθεσίας. • Τήρηση αρχείου συντήρησης εξοπλισμού.

Εκτοξευόμενο υλικό, θραύσμα ή αντικείμενο	Από υλικό/ θραύσμα που εκτοξεύεται από μηχανή	12	Κίνδυνος τραυματισμού από εκτίναξη τεμαχίων κατά τη λειτουργία μηχανών	<ul style="list-style-type: none"> • Προφυλακτικές και προστατευτικά καλύμματα μηχανών. • Σαφείς οδηγίες και εφαρμογή μέτρων ασφάλειας . • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (γυαλιά, προσωπίδα).
	Από ρεύμα υγρού υπό πίεση	13	Σε ειδικές εργασίες (π.χ. χρήση πεπιεσμένου αέρα)	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (γυαλιά, προσωπίδα). • Σαφείς οδηγίες και εφαρμογή μέτρων ασφάλειας.
	Από υλικό/ θραύσμα που εκτοξεύεται από αντικείμενο που εκρήγνυται/ αναφλέγεται/ αποσυντίθεται ή είναι υπό πίεση	14	Σε ειδικές εργασίες /έκτακτα περιστατικά	<i>Μέτρα κατά περίπτωση βλ. έκρηξη / πυρκαγιά</i>
	Από αντικείμενο που το παρέσυρε ο αέρας	15		
	Κυλιόμενο/ ολισθούμενο αντικείμενο, υγρό ή άτομο (περιλαμβάνονται και πλημμύρες)	16	Σε ειδικές εργασίες/ έκτακτα περιστατικά	<i>Μέτρα κατά περίπτωση</i>
Αντικείμενο που μεταφέρεται/ χρησιμοποιείται ή από τυχαία σύγκρουση ατόμων	17	Κίνδυνος τραυματισμού κατά τη μεταφορά των προς κατεργασία τεμαχίων ή των έτοιμων τεμαχίων	<ul style="list-style-type: none"> • Κανόνες ασφαλούς μεταφοράς αντικειμένων. • Η μεταφορά να γίνεται με τα κατάλληλα μέσα (π.χ. κλαρκ). • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (γάντια εργασίας, ενισχυμένα υποδήματα). 	
Επαφή με εργαλεία χειρός		18	Κίνδυνος τραυματισμού από εργαλεία χειρός	<ul style="list-style-type: none"> • Κανόνες ασφαλείας χρήσης εργαλείων. • Κατάλληλα και καλοσυντηρημένα εργαλεία. • Τα εργαλεία πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό που προορίζονται.
Επαφή με κινούμενα μέρη μηχανημάτων	Μπλέξιμο/ τράβηγμα	19	Κίνδυνος τραυματισμού από πιάσιμο ρουχισμού, μανικιών, κοσμημάτων, μαλλιών σε περιστρεφόμενα μέρη	<ul style="list-style-type: none"> • Προφυλακτικές και προστατευτικά καλύμματα μηχανών. • Κατάλληλος ρουχισμός (εφαρμοστά ρούχα, δεμένα μαλλιά, όχι κοσμήματα). • Σαφείς οδηγίες και εφαρμογή μέτρων ασφάλειας. • Διακόπτες ασφαλείας (button stop) ευδιάκριτοι κατάλληλου μεγέθους και χρώματος.
	Χτύπημα/ κόψιμο		Κίνδυνος τραυματισμού από ακάλυπτα κινούμενα μέρη	<ul style="list-style-type: none"> • Προφυλακτικές σε καλή κατάσταση και πάντα στη θέση τους. • Διακόπτες ασφαλείας ευδιάκριτοι κατάλληλου μεγέθους και χρώματος. • Καλή συντήρηση, συχνοί έλεγχοι των μηχανών.
			Κίνδυνος τραυματισμού από κοπτικά εργαλεία	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλου οδηγού - κατά τη λειτουργία της μηχανής δεν πρέπει να γίνεται ρύθμιση και έλεγχος του κατεργαζόμενου τεμαχίου με το χέρι. • Προφυλακτικές και προστατευτικά καλύμματα μηχανών. • Διακόπτες ασφαλείας ευδιάκριτοι κατάλληλου μεγέθους και χρώματος. • Μετά το τέλος της εργασίας τα κοπτικά εργαλεία δεν πρέπει να εγκαταλείπονται σε τυχαίες θέσεις. • Οι μηχανές πρέπει να λειτουργούν υπό την συνεχή επίβλεψη του χειριστή.
			Κίνδυνος τραυματισμού κατά την απομάκρυνση πριονιδιού	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλου εργαλείου (π.χ. κατάλληλης ηλεκτρικής απορροφητικής σκούπας) για την απομάκρυνση του πριονιδιού. • Η απομάκρυνση του πριονιδιού να γίνεται όταν η μηχανή είναι εκτός λειτουργίας. • Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (γάντια εργασίας, γυαλιά).
Παγίδευση	21	Κίνδυνος παγίδευσης σε κινούμενα μέρη μηχανών	<ul style="list-style-type: none"> • Προφυλακτικές σε καλή κατάσταση και πάντα στη θέση τους. • Διακόπτες ασφαλείας ευδιάκριτοι κατάλληλου μεγέθους και χρώματος. • Σαφείς οδηγίες και εφαρμογή μέτρων και οδηγιών ασφαλείας. 	

Κινούμενο άτομο χτυπάει πάνω σε αντικείμενο/ επιφάνεια	Από παράσυρση από κύματα ή άνεμο	22		
	Λόγω του ότι σκοντάφτει σε αντικείμενο	23	Κίνδυνος τραυματισμού από χτύπημα π.χ. πάνω σε τεμάχιο ξύλου	<ul style="list-style-type: none"> Διατήρηση των διαδρόμων και των χώρων εργασίας ελεύθερων από εμπόδια. Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (κράνος, ενισχυμένα υποδήματα).
	Από επαφή με ανώμαλη/ αιχμηρή επιφάνεια ή αντικείμενο	24	Κίνδυνος τραυματισμού από αιχμηρό αντικείμενο/ ακμή επιφάνειας	<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμός και κάλυψη των αιχμηρών επιφανειών/ αντικειμένων. Διατήρηση των διαδρόμων και των χώρων εργασίας ελεύθερων από αιχμηρά εμπόδια. Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (κράνος, υποδήματα).
Μέσα ή πάνω σε κινούμενο όχημα (κακός χειρισμός ή απώλεια ελέγχου). Περιλαμβάνεται αναποδογύρισμα, σύγκρουση ή συντριβή.		25	Κίνδυνος σύγκρουσης/ ανατροπής/ παγίδευσης από κινούμενο όχημα (π.χ. κλαρκ)	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση κατάλληλων οχημάτων. Χρήση μόνο από εκπαιδευμένο προσωπικό. Τήρηση κανόνων οδήγησης/ λειτουργίας. Τήρηση κανόνων ασφάλειας και μεταφοράς φορτίων με κινούμενο όχημα.
Θάψιμο/ ασφυξία από υλικά (π.χ. χώμα, λεπτόκοκκα σωματίδια)		26		
Επαφή με ηλεκτρισμό		27	Ηλεκτροπληξία από ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	<ul style="list-style-type: none"> Τήρηση του προτύπου ΕΛΟΤ HD 384. Ηλεκτρικοί πίνακες πάντα κλειδωμένοι. Πρόσβαση μόνο από ειδικευμένο προσωπικό. Τήρηση κανόνων ασφάλειας και συντήρησης ηλεκτρικών εγκαταστάσεων. Τήρηση αρχείου συντήρησης ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.
			Κίνδυνος τραυματισμού κατά τη συντήρηση και επισκευή των μηχανών	<ul style="list-style-type: none"> Εργασίες συντήρησης και επισκευής μόνο με τη μηχανή εκτός λειτουργίας και ύστερα από την αποσύνδεσή της από το ηλεκτρικό ρεύμα. Σήμανση ηλεκτρικής απομόνωσης του υπό συντήρηση εξοπλισμού ή κλειδίωμα του ηλεκτρικού πίνακα. Κατάλληλη γείωση των μηχανών. Τήρηση κανόνων ασφάλειας και συντήρησης μηχανών. Τήρηση αρχείου συντήρησης μηχανών.
			Κίνδυνος ηλεκτροπληξίας λόγω ακάλυπτων ή φθαρμένων καλωδίων, διακοπών, συσκευών κλπ.	<ul style="list-style-type: none"> Κατάλληλα και σε καλή κατάσταση ηλεκτρικά εργαλεία και μηχανήματα. Ηλεκτρικά σύρματα, καλώδια και πρίζες σε καλή κατάσταση. Πρίζες, διακαλωώσεις, διακόπτες και εξαρτήματα καλυμμένα. Κατάλληλη γείωση των μηχανών.
Επαφή με εξαιρετικά θερμή/ ψυχρή επιφάνεια/ ανοιχτή φλόγα		28	Σε ειδικές εργασίες	<i>Μέτρα κατά περίπτωση</i>
Υπερβολική εσωτερική υπερπίεση (έκρηξη)	Από σκόνη	29	Κίνδυνος έκρηξης από σκόνη πριονιδιού	<ul style="list-style-type: none"> Χαμηλή συγκέντρωση σκόνης στο χώρο εργασίας. Χρήση κατάλληλων συστημάτων απαγωγής σκόνης σε κάθε μηχανήμα (σιλό). Κατάλληλος εξαερισμός. Τακτικός καθαρισμός χώρου. Αποκλεισμός κάθε πιθανής πηγής ανάφλεξης. Κατάλληλη σήμανση ασφάλειας (π.χ. απαγόρευση καπνίσματος). Τήρηση κανόνων πυροπροστασίας (για περισσότερα βλ. # 33 Πυρκαγιά).
	Εύφλεκτων υγρών/ αερίων	30	Κίνδυνος έκρηξης εύφλεκτων υγρών/ αερίων (διαλυτών)	<ul style="list-style-type: none"> Τοποθέτηση και φύλαξη των εύφλεκτων υγρών σε ειδικό χώρο. Κατάλληλος εξαερισμός (συνιστάται έντονος τοπικός εξαερισμός). Αποκλεισμός κάθε πιθανής πηγής ανάφλεξης. Κατάλληλη σήμανση ασφάλειας. Τακτικός καθαρισμός χώρου. Γνώση των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας των ουσιών (MSDS). Σαφείς οδηγίες χρήσης και μεταφοράς των ουσιών. Ενημέρωση του προσωπικού που χειρίζεται εύφλεκτες ουσίες. Ύπαρξη κατάλληλων μέσων εξουδετέρωσης. Τήρηση κανόνων πυροπροστασίας (για περισσότερα # 33 Πυρκαγιά).

	Ρήξη εξοπλισμού που περιέχει ατμό ή άλλα υγρά ή αέρια υπό πίεση	31	Σε ειδικές εργασίες	Μέτρα κατά περίπτωση
	Εκρηκτικής ουσίας	32		
Πυρκαγιά		33	Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς από ανασφαλείς ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Βλ. # 27 Επαφή με ηλεκτρισμό. • Επαρκής αριθμός πυροσβεστήρων κατάλληλου τύπου. • Κατάλληλο σύστημα πυρανίχνευσης/ πυρόσβεσης – σύστημα συναγερμού. • Σήμανση θέσης των πυροσβεστήρων και των άλλων πιθανών μέσων και τοποθέτηση αυτών σε προσιτά και εμφανή μέρη. • Ανάρτηση πινακίδων σε εμφανή σημεία του χώρου με οδηγίες πρόληψης πυρκαγιάς και του τρόπου ενέργειας του προσωπικού σε περίπτωση έναρξης πυρκαγιάς. • Σαφείς οδηγίες έκτακτης ανάγκης. • Εκπαίδευση του προσωπικού στη χρήση πυροσβεστήρων και των μέσων πυρόσβεσης. • Διενέργεια ασκήσεων ετοιμότητας.
			Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς λόγω ύπαρξης εύφλεκτων υλικών στο χώρο εργασίας (π.χ. πριονίδι)	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλων συστημάτων απαγωγής σκόνης σε κάθε μηχανήμα (σιλό). • Κατάλληλος εξαιρισμός. • Τακτικός καθαρισμός χώρου. • Κατάλληλη σήμανση ασφάλειας (π.χ. απαγόρευση καπνίσματος). • Βλ. μέτρα πυρασφάλειας «Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς από ανασφαλείς ηλεκτρικές εγκαταστάσεις».
			Εξάπλωση πυρκαγιάς λόγω εύφλεκτων υλικών κατασκευής/ έλλειψης πυροσβεστήρων	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση πυράντοχων δομικών υλικών. • Μηχανισμοί απομόνωσης εξοπλισμού (π.χ. σκέπασμα απομόνωσης σιλό). • Επαρκής αριθμός πυροσβεστήρων. • Κατάλληλο σύστημα πυρόσβεσης. • Σαφείς οδηγίες έκτακτης ανάγκης. • Εκπαίδευση του προσωπικού στη χρήση πυροσβεστήρων και στον τρόπο κατάσβεσης πυρκαγιάς.
Έκθεση σε θόρυβο		34	Θόρυβος	<ul style="list-style-type: none"> • Διάθεση κατάλληλων μέσων προστασίας της ακοής (π.χ. ωτοασπίδες) στους εργαζόμενους όταν η έκθεση σε θόρυβο ισούται ή υπερβαίνει τα 80dB(A) σε σταθμισμένη οκτάωρη έκθεση. • Υποχρεωτική χρήση των μέσων ατομικής προστασίας της ακοής όταν ο θόρυβος υπερβαίνει τα 85dB(A) σε σταθμισμένη οκτάωρη έκθεση. • Τοποθέτηση ηχοπετασμάτων, ηχομόνωσης γύρω από θορυβώδη εξοπλισμό. • Διαχωρισμός/ οριοθέτηση, ηχομόνωση, επισήμανση και περιορισμός πρόσβασης σε θέσεις εργασίας στις οποίες οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε επίπεδα θορύβου μεγαλύτερα από 85 dB(A). • Ενημέρωση και εκπαίδευση σχετικά με τους κινδύνους. • Ακοομετρικός έλεγχος από γιατρό εργασίας ειδικά για τους εργαζόμενους των οποίων η έκθεση υπερβαίνει τα 85dB(A). • Συντήρηση μηχανών, τακτική λίπανση.
Έκθεση σε μη ionίζουσα ακτινοβολία		35		
Σωματική βία/ επίθεση από άνθρωπο ή ζώο		36		
Παγίδευση σε επικίνδυνο περιβάλλον (π.χ. ψυχρό δωμάτιο, κλίβανος, κλπ.)		37		
Αφαίρεση οξυγόνου (π.χ. αποχετεύσεις. Δεν αφορά πνίξιμο)		38	Κίνδυνος ασφυξίας	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλος εξαιρισμός. • Όργανο μέτρησης ποσοστού οξυγόνου.
Απώλεια άνωσης σε νερό ή άλλο υγρό (περιλαμβάνεται πνίξιμο)		39		
Πολύ γρήγορη αποσυμπίεση		40		

Μυοσκελετικές καταπονήσεις (καθιστική εργασία, μονότονα επαναλαμβανόμενες κινήσεις, βίαιες και απότομες κινήσεις, χειρονακτικός χειρισμός φορτίων, δονήσεις)	41	Μυοσκελετικά προβλήματα από ακατάλληλη στάση εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Εργονομική διαρρύθμιση θέσεων εργασίας. Ασφαλείς μέθοδοι εργασίας. Ενημέρωση και εκπαίδευση σχετικά με τους κινδύνους. Εναλλαγή στάσεων εργασίας και κίνηση/περπάτημα σε τακτά χρονικά διαστήματα. Εναλλαγή δραστηριοτήτων ή μικρά διαλείμματα σε περίπτωση μονότονης ή επαναλαμβανόμενης εργασίας.
		Καταπόνηση της πλάτης, των μπράτσων, των χεριών και των ποδιών από τη χειρονακτική διακίνηση τεμαχίων	<ul style="list-style-type: none"> Κανόνες μεταφοράς φορτίων - εκπαίδευση στον τρόπο ανύψωσης και μεταφοράς φορτίων. Χρήση μηχανικών μέσων μεταφοράς φορτίων. Η ανύψωση και μεταφορά βαρέων φορτίων να γίνεται από δύο άτομα.

ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Επικίνδυνες ουσίες που παράγονται κατά τη διάρκεια εργασιών	Σκόνης/ ίνες	42	Σκόνη πριονιδιού κατά την κατεργασία ξυλείας	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση κατάλληλων συστημάτων απαγωγής σκόνης σε κάθε μηχάνημα (σιλό). Χρήση κατάλληλων συστημάτων τοπικού-γενικού εξαερισμού. Χρήση κατάλληλου εργαλείου (π.χ. κατάλληλης ηλεκτρικής απορροφητικής σκούπας) για την απομάκρυνση του πριονιδιού. Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ / αναπνευστικών μέσων. 	
	Καπνοί	43			
	Νέφη/ ομίχλες	44			
	Αέρια	45			
	Ατμοί	46			
Επικίνδυνες ουσίες που εκλύονται λόγω απώλειας περιεχομένου	Από ανοιχτό εξοπλισμό	Καυστικές	47α		
		Διαβρωτικές	47β	Κίνδυνος χημικού εγκαύματος από την επαφή με διαβρωτικά υγρά (π.χ. προϊόντα εμποτισμού ξυλείας)	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (π.χ. γάντια, προστατευτική ενδυμασία) Σαφείς οδηγίες εργασίας και εφαρμογή μέτρων ασφάλειας. Ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους που ενέχει η εργασία με χημικά προϊόντα. Γνώση και τήρηση των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (MSDS) των χημικών προϊόντων.
		Ερεθιστικές	47γ		
		Τοξικές	47δ	Δεξαμενή εμβάπτισης ξυλείας	Βλ. # 47β Διαβρωτικές
		Οξειδωτικές	47ε		
	Από κλειστό εξοπλισμό	Καυστικές	48α		
		Διαβρωτικές	48β		
		Ερεθιστικές	48γ		
		Τοξικές	48δ	Βιομηχανικοί διαλύτες (π.χ. προϊόντα εμποτισμού ξυλείας, χρώματα, κόλλες)	<ul style="list-style-type: none"> Τοποθέτηση και φύλαξη σε ειδικό χώρο της επιχείρησης. Κατάλληλη σήμανση ασφάλειας. Γνώση και τήρηση των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας των ουσιών (MSDS). Σαφείς οδηγίες χρήσης και μεταφοράς των ουσιών. Χρήση μόνο από εκπαιδευμένο προσωπικό. Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ (γάντια, γυαλιά, μάσκα). Τήρηση κανόνων ασφάλειας.
		Οξειδωτικές	48ε		
		Εύφλεκτες - εκρηκτικές	48ζ	Βιομηχανικοί διαλύτες (π.χ. χρώματα, κόλλες)	<ul style="list-style-type: none"> Τοποθέτηση και φύλαξη σε ειδικό χώρο της επιχείρησης. Αποκλεισμός κάθε πιθανής πηγής ανάφλεξης. Κατάλληλη σήμανση ασφάλειας. Γνώση και τήρηση των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας των ουσιών (MSDS). Σαφείς οδηγίες χρήσης και μεταφοράς των ουσιών. Χρήση μόνο από εκπαιδευμένο προσωπικό. Χρήση κατάλληλων ΜΑΠ. Τήρηση κανόνων ασφάλειας και πυροπροστασίας.
		Διάφορες	48η		

Επικίνδυνες χωρίς να συγκεκριμενοποιείται ο τρόπος έκθεσης ή υπάρχουν περισσότεροι του ενός τρόποι έκθεσης	49		Μέτρα κατά περίπτωση
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
Έκθεση σε βακτηρίδια, μύκητες, ιούς, ρικέτσιαι, πρωτόζωα, μετάζωα, κλπ.	50		
ΜΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ			
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
Πνευματική κόπωση	51	Μη σαφείς οδηγίες εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Σαφείς οδηγίες εργασίας. • Καθορισμός αρμοδιοτήτων.
Σωματική κόπωση	52	Έντονος ρυθμός εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Σωστός προγραμματισμός. • Καταμερισμός αρμοδιοτήτων και ρόλων.
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
Άγχος	53	Πίεση χρόνου	<ul style="list-style-type: none"> • Σωστή οργάνωση της εργασίας.
Ψυχολογική βία (εκφοβισμός, παρενόχληση, διακριτική μεταχείριση, προσβλητική συμπεριφορά)	54	Κακή συνεργασία με συναδέλφους και προϊστάμενους	<ul style="list-style-type: none"> • Αρμονική συνεργασία.
ΕΡΓΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ			
Ακατάλληλος εξοπλισμός, προβληματική διάταξη παραγωγικής διαδικασίας, κλπ.	55	Μη επαρκής χώρος εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Εργονομική διαρρύθμιση θέσεων εργασίας
		Έλλειψη άνεσης και ενόχληση κατά την εργασία λόγω των μέσων ατομικής προστασίας/ ανεπαρκής προστασία	<ul style="list-style-type: none"> • Εργονομικός σχεδιασμός των ΜΑΠ και προστασία από τους κινδύνους. • Διατήρηση των ΜΑΠ σε καλή κατάσταση. • Συντήρηση και έλεγχος των ΜΑΠ σε τακτά χρονικά διαστήματα, επισκευή και αντικατάσταση σε κατάλληλο χρόνο. • Τήρηση των οδηγιών του κατασκευαστή. • Ατομικός εξοπλισμός, για κάθε εργαζόμενο. • Επιλογή του εξοπλισμού σε συνεργασία με τους εργαζόμενους με βάση τις συγκεκριμένες κάθε φορά συνθήκες και ανάγκες και τη σωματομετρία του κάθε εργαζόμενου.